

Sykdom og dødsfall - hinduer

Gjelder for: []
Dokumenttype: Retningslinje
Sist endret: 11.09.2023

Se prosedyre: [Dødsfall voksne, inneliggende pasient \(over 16 år\)](#)

Generelt:

Røkelse og tente lys er ikke lovlig å bruke på SiV.
Våre svært følsomme brann-detektorer kan gå i alarm pga. røyk/gass.
Elektriske lys kan benyttes.
Bruk tolk ved behov.

Ytterligere informasjon om forhold knyttet til sykdom og dødsfall for hinduer

Religiøs og kulturell bakgrunn

Hinduer tror at mennesker blir gjenfødt igjen og igjen ifølge deres *karma*, helt til de finner hvile (*moksha*). Ved å leve et høyverdig liv er det muligere å komme nærmere moksha, og kanskje bli gjenfødt i en høyere form i det neste liv.

Sykdom kan være straff fra gudene.

Å drikke eller bade i vann fra den hellige Gangeselven bidrar til å rense bort synd.

Sosiale forhold

Familien er den grunnleggende sosiale enhet i hinduismen.

Den daglige tilbedelse i hjemmet av en eller flere utvalgte guder og de ulike ritualene som markerer overgangen for den enkelte fra et livsstadium til et annet, er selve nerven i hinduismen.

I tillegg til den nærmeste familie pleier man også å tilkalle slekt og venner når døden nærmer seg. Dette er en praksis som er religiøst begrunnet, og som samtidig uttrykker fellesskapets omsorg for det enkelte individ.

Det foreligger intet fastlagt ritualer for avskjeden som alle skal følge, men tekster fra Bhagavadgita leses gjerne. Tradisjonelt er det avdødes eldste sønn eller bror som leder.

Tilrettelegging

Ta opp om det er spørsmål/evt. spørsmål om tilrettelegging i forhold til åndelige og religiøse behov.

Det er et alminnelig ønske om enerom for den døende.

I tillegg til blomster bringer de pårørende gjerne med seg røkelse (ikke tillatt – se Generelt over) og religiøse symboler, for eksempel gudebilder, til sykerommet. Det hender også at de tar med seg penger og klær for at den døende skal røre ved disse gavene før de gis bort til trengende.

Sykeleiet

Ingen spesielle tilrettelegginger.

Dødsleiet

Når døden nærmer seg, vil den syke bli løftet ut av sengen og lagt på gulvet med hodet vendt mot nord.

Slektinger samler seg rundt den døende, dypper et basilikumblad i hellig vann fra Ganges eller i melk og plasserer det på leppene til den døende samtidig som de synger

hellige sanger og leser hellige tekster.

Å gå inn i døden med sansene klare er regnet som ideelt, og mange hinduer vil avstå fra sløvende medikamenter når de føler at tiden er inne.

Etter dødsfall

Ingen spesielle tiltak.

Stell av avdøde

Noen familier ønsker selv å vaske og stelle den avdøde. Andre ønsker at helsepersonell tar seg av dette, men aller helst etter religiøse forskrifter: De som steller den døde er ofte av samme kjønn.

Liket bør ligge vendt mot en bestemt himmelretning, avhengig av hvilken tradisjon familien følger.

I India smøres avdøde med hellig buttermilk. Dette gjøres ikke i Norge.

Avdøde får små gullkorn innpakket i bomull plassert i alle av kroppens åpninger. Dette er knyttet til frigjøring av sjelen.

Den døde svøpes i en drakt av hvit bomull, eller dersom avdøde er en kvinne og mannen hennes fortsatt er i live, svøpes hun i brudeklær.

Pårørende leverer klær/stoff til et begravelsesbyrå/Patologiavdelingen, som kler på avdøde.

Obduksjon

Hinduer vil som regel motsette seg obduksjon. Men dersom samtykke til obduksjon blir gitt, og ved rettsmedisinsk obduksjon, er det av stor betydning at organene legges tilbake i kroppen. Dette er viktig for å sikre avdøde fred i de kommende liv.

Spesielle tilrettelegginger knyttet til begravelse

Hinduene kremerer sine døde. Bakgrunnen er at man tenker seg at sjelen fortere vil forlate kroppen gjennom kremasjon enn gjennom kistebegravelse.

Spesielle tilrettelegginger for dødsfall barn

Barn fra 10 år og oppover kremeres.

Det holdes ingen seremoni ved spedbarns gravferd, mens seremonien for større barn er som for voksne.

5. INTERNE REFERANSER

[1.6.1.6.1](#)

[Dødsfall - barn \(0-16 år\) som kommer døde til sykehuset](#)

[1.6.1.6.2](#)

[Dødsfall inneliggende barn 0 - 16 år](#)

[1.6.2.11.1](#)

[Dødsfall voksne, inneliggende pasient \(over 16 år\)](#)

[1.6.2.11.2](#)

[Dødsfall - personer \(over 16 år\) som bringes døde til sykehuset](#)

[1.6.2.11.3](#)

[Dødsfall - Dokumentasjon - bruk av skjema](#)

6. EKSTERNE REFERANSER

[Gravferdsloven](#)

7. VEDLEGG